

3.4. Педагогічні умови інтеграції інноваційних технологій в освітній процес закладу дошкільної освіти

Оксана ПОПОВИЧ¹⁴

Вікторія ІВАНОВА¹⁵

Анотація. У дослідженні науково обґрунтовано педагогічні умови інтеграції інноваційних технологій в освітній процес закладів дошкільної освіти. Визначено чотири ключові чинники: сформованість професійної готовності педагога до інноваційної діяльності, створення інноваційного освітнього середовища як цілісної цифрової екосистеми, оновлення змісту й методик навчання на засадах інтегративного підходу, системний методичний та психологічний супровід. Розкрито структуру готовності вихователя через мотиваційний, когнітивний, операційний та рефлексивний компоненти. Висвітлено роль цифрового простору у забезпеченні безпеки, інклюзії та партнерства з родинами. Доведено, що системна реалізація цих умов забезпечує модернізацію дошкільної ланки та успішну адаптацію дитини до інформаційного суспільства.

Ключові слова: заклади дошкільної освіти, інноваційні технології, педагогічні умови, готовність педагога, інноваційне освітнє середовище, STREAM-освіта, цифровізація.

Вступ. Сучасний стан розвитку системи дошкільної освіти в Україні характеризується глибокими трансформаційними процесами, що зумовлені необхідністю адаптації до вимог інформаційного суспільства та інтеграції у європейський освітній простір (Гончарук, 2025). У контексті реалізації концептуальних засад Нової української школи та оновленого Базового компонента дошкільної освіти особливої актуальності набуває впровадження інноваційних технологій, які здатні забезпечити якісно новий рівень розвитку особистості дитини (Роганова, 2024). Дошкільна освіта є фундаментальною ланкою в становленні дитини, що визначає її подальшу успішність у навчанні та житті (Волинець та ін., 2023). Проте успіх будь-яких нововведень у закладі дошкільної освіти залежить не лише від наявності сучасної матеріально-

¹⁴ *Оксана ПОПОВИЧ* – доктор педагогічних наук, професор, декан педагогічного факультету Мукачівського державного університету, м. Мукачево, Україна.

¹⁵ *Вікторія ІВАНОВА* – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної та спеціальної освіти Мукачівського державного університету, м. Мукачево, Україна.

технічної бази чи розроблення нових програм, а насамперед від суб'єкта освітнього процесу – вихователя. Характерною ознакою сучасної педагогіки стає інноваційність, яка трактується як здатність до оновлення та відкритість новому досвіду (Дубасенюк, 2014). Саме педагог виступає головним провідником змін, і його професійна позиція визначає, чи стануть технології дієвим інструментом розвитку, чи залишаться лише формальним елементом (Цюняк, 2020). Водночас аналіз практики свідчить про наявність низки суперечностей між суспільним запитом на інноваційну освіту та реальним станом підготовки кадрів, які часто виявляються психологічно або технічно не готовими до роботи в умовах цифрової трансформації (Паска, 2025). Це зумовлює необхідність наукового обґрунтування педагогічних умов, які забезпечать ефективну інтеграцію інновацій в освітній процес ЗДО, де базовою та визначальною умовою постає готовність педагога до інноваційної діяльності.

Проблема інтеграції інноваційних технологій в освітній процес закладів дошкільної освіти на сучасному етапі перебуває в центрі уваги багатьох науковців, що зумовлено стрімкою цифровізацією суспільства та необхідністю модернізації дошкільної ланки освіти. Теоретико-методологічні засади цифрової трансформації освіти та стратегічні напрями розвитку комп'ютерно-технологічної платформи в Україні ґрунтовно розкрито у фундаментальних працях В. Бикова (2019) та О. Спіріна та ін. (2017), які обґрунтували концептуальні основи впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчання. Водночас характерною ознакою сучасної педагогічної науки науковці називають інноваційність, яку О. Дубасенюк (2014) визначає як здатність до оновлення та відкритість до нового досвіду.

Значна частина досліджень присвячена вивченню готовності педагога до інноваційної діяльності як базової умови успішних перетворень. Н. Косило, О. Нич, К. Балаєва (2017) детально проаналізували структуру такої готовності, визначивши її критерії, показники та рівні, а також акцентувала увагу на недостатності традиційної підготовки кадрів в умовах інформатизації. Ю. Волинець, Н. Стаднік та Т. Панченко (2023) підкреслюють, що готовність

вихователя є складним інтегративним утворенням, яке включає мотивацію до змін, здатність до самооцінки та рефлексії. М. Роганова (2024) доводить, що саме професійна та креативна позиція педагога є визначальною умовою реалізації інновацій, оскільки сучасний освітній процес неможливий без активного впровадження нових технічних розробок.

Окремим вагомим напрямом досліджень є створення інноваційного освітнього середовища. О. Цюняк (2020) розглядає таке середовище як цілісну систему умов, що забезпечують активну взаємодію учасників освітнього процесу та сприяють професійному становленню майбутніх магістрів дошкільної освіти. М. Гончарук (2025) здійснила системний аналіз інноваційного досвіду Німеччини та запропонувала тривірневу модель цифровізації («Цифрова грамотність» → «Цифрова творчість» → «Цифрова інновація»), яка дозволяє поетапно розбудовувати цифрову екосистему в українських ЗДО. Т. Швець та Л. Дрозд (2025) досліджують потенціал онлайн-інструментів в умовах сучасних викликів, наголошуючи на важливості вибору якісного розвивального контенту та дотриманні принципів цифрової гігієни.

Важливе місце в науковому дискурсі посідає оновлення змісту та методик навчання, зокрема через впровадження STEM/STREAM-освіти. С. Доценко (2023) висвітлює роль STEM-технологій у розвитку інтелектуальних здібностей дошкільнят, наголошуючи на важливості формування алгоритмічного мислення та залучення дітей до науково-технічної творчості. Л. Васалатій (2023) акцентує увагу на STREAM-підході як засобі формування культури інженерного мислення, що дозволяє дітям системно вивчати світ через практичну діяльність. Д. Єфімов (2025) доводить, що інтеграція ІТ повинна відбуватися не фрагментарно, а як складова цілісного педагогічного підходу до формування базових компетентностей дитини.

Питання інклюзивної освіти та безпеки в цифровому просторі також знаходять відображення в останніх публікаціях. М. Кляп (2026) розкриває корекційний потенціал інноваційних технологій (інтерактивна підлога, штучний інтелект) у роботі з дітьми з порушеннями інтелекту, підкреслюючи, що ці

засоби значно полегшують соціалізацію та адаптацію дітей з особливими освітніми потребами. І. Кузьма (2019) обґрунтовує технологію формування медіаграмотності дітей старшого дошкільного віку на засадах педагогіки партнерства з родиною, визначаючи критичне сприйняття медіаконтенту як необхідну навичку сучасної дитини.

Таким чином, аналіз останніх досліджень підтверджує, що ефективна інтеграція інновацій у ЗДО можлива лише за умови системного поєднання професійної підготовки кадрів, технологічного оновлення середовища та методичної трансформації змісту освіти.

Результати дослідження. Ефективна трансформація дошкільної освіти в умовах цифровізації потребує науково обґрунтованого підходу до організації освітнього простору та професійної діяльності вихователів. Нижче представлено ключові педагогічні умови, системна реалізація яких забезпечує органічну інтеграцію інноваційних технологій у практику роботи закладу дошкільної освіти.

Готовність педагога до інноваційної діяльності як фундаментальна умова інтеграції технологій. Першою та ключовою педагогічною умовою успішної інтеграції інноваційних технологій в освітній процес ЗДО є сформованість професійної та особистісної готовності вихователя до здійснення інноваційної діяльності. Науковці розглядають таку готовність як складне інтегративне утворення, що є результатом професійної підготовки та виявляється у здатності й бажанні створювати, моделювати та впроваджувати нововведення у реальний педагогічний процес (Косило та ін., 2017). Узагальнення теоретичних підходів дозволяє визначити готовність як специфічний стан особистості, що включає цілісну систему переконань, знань про професію та практичних умінь (Цюняк, 2020). Без належного рівня такої готовності навіть найбільш прогресивні цифрові засоби чи методики, такі як STEM-освіта або ігрові технології, не зможуть бути органічно інтегровані у виховний процес (Васалатій, 2023). Готовність не є статичним станом, а виступає динамічним компонентом професійної компетентності, що підлягає постійному вдосконаленню та

рефлексії протягом усієї кар'єри фахівця. Вона охоплює як внутрішні психологічні аспекти, так і зовнішні операційні характеристики, створюючи базис для інноваційної компетентності педагога.

Важливою складовою готовності є мотиваційний компонент, який визначає внутрішню спрямованість вихователя на пошук нових рішень та вдосконалення власної майстерності. Мотивація до інноваційної діяльності ґрунтується на усвідомленні соціальної значущості праці вихователя та прагненні до самореалізації через творчість (Волинець, 2023). Внутрішні мотиви, такі як інтерес до дитини, бажання зробити навчання цікавим та потреба в успіху, є значно стійкішими за зовнішні стимули (Цюняк, 2020). Педагог, який володіє високою мотивацією, сприймає інновації не як додаткове навантаження, а як можливість для професійного зростання та досягнення вершин акмеологічного розвитку (Роганова, 2024). Відсутність такої мотивації часто стає причиною виникнення антиінноваційних бар'єрів, страху перед новими технічними пристроями або небажання відходити від традиційних репродуктивних методів (Пономаренко, 2019). Формування позитивного ставлення до змін передбачає подолання професійного консерватизму та розвиток емоційної стійкості до можливих труднощів під час впровадження технологій (Швець, 2025).

Когнітивний складник готовності передбачає наявність у педагога системи ґрунтовних знань про сутність інноваційних процесів, класифікацію технологій та методику їх застосування у роботі з дітьми раннього та дошкільного віку (Косило та ін., 2017). Вихователь має чітко розрізняти поняття новації та інновації, розуміти структуру інноваційного процесу та володіти знаннями про сучасні тенденції цифровізації освіти (Цюняк, 2020). Важливим аспектом є цифрова грамотність, яка включає не лише вміння користуватися комп'ютером чи планшетом, а й здатність критично оцінювати цифровий контент, обирати безпечні ресурси та створювати власні мультимедійні матеріали (Гончарук, 2025). Поінформованість про нормативно-правове забезпечення інноваційної діяльності в Україні також є необхідним елементом когнітивної готовності, що дозволяє педагогу діяти у межах правового поля та дотримуватися вимог

державних стандартів (Паска, 2025). Глибина та системність знань дозволяють вихователю не просто копіювати чужий досвід, а творчо інтерпретувати його відповідно до потреб конкретної групи дітей.

Операційний компонент готовності відображає практичну здатність педагога до реалізації інноваційних технологій в освітньому просторі ЗДО. Це вимагає володіння гностичними, проєктувальними та організаторськими вміннями (Цюняк, 2020). Педагог повинен вміти проєктувати індивідуальні освітні траєкторії для дітей, використовуючи інтерактивні методи, кейс-технології або елементи програмування та робототехніки. Важливою є здатність адаптувати складні технологічні рішення до вікових особливостей дошкільників, забезпечуючи принцип природовідповідності та ігровий характер діяльності (Доценко, 2023). Готовність до практичної дії також передбачає вміння працювати у цифровому освітньому середовищі, організовувати дистанційну взаємодію з батьками та використовувати онлайн-інструменти для моніторингу розвитку дітей. Успішне застосування методів коучингу, тренінгів та ігрових вправ у роботі з колегами та вихованцями свідчить про високий рівень операційної готовності фахівця.

Рефлексивний аспект готовності вихователя полягає у здатності до самоаналізу результатів власної діяльності та об'єктивної оцінки ефективності впроваджених інновацій (Волинець, 2023). Педагог-новатор має бути здатним критично оцінювати свої досягнення і прорахунки, вчасно вносити корективи у методику роботи та прогнозувати подальші напрями професійного розвитку (Косило та ін., 2017). Рефлексія дозволяє педагогу усвідомити себе як активного суб'єкта змін, що сприяє подоланню стереотипів та формуванню авторського стилю професійної діяльності. Важливою частиною цього компонента є розвиток емпатії та здатності розуміти психоемоційний стан дитини під час взаємодії з цифровими інструментами, що забезпечує дотримання принципів гуманізації освіти (Кляп, 2026). Лише через постійне осмислення власного досвіду та відкритість до зворотного зв'язку вихователь може досягти високого рівня професіоналізму в умовах інноваційних трансформацій (Роганова, 2024).

Ефективне формування готовності педагогів потребує створення системи методичного супроводу в межах закладу дошкільної освіти. Це передбачає перехід від традиційних репродуктивних форм методичної роботи до інтерактивних та персоналізованих. Використання вебінарів, майстер-класів, педагогічних читань та онлайн-конференцій дозволяє вихователям не лише отримувати нові знання, а й обмінюватися досвідом у режимі реального часу (Волинець, Дорохова, 2021). Методична служба ЗДО має виконувати роль фасилітатора, створюючи умови для самоосвіти педагогів та підтримки їхніх ініціатив (Кляп, 2026). Важливим є впровадження коучинг-технологій та створення творчих динамічних груп, де педагоги можуть спільно розробляти інноваційні проєкти. Організація психологічного супроводу допомагає вихователям подолати технологічну тривожність та сформувати впевненість у власних силах під час роботи з новітнім обладнанням (Швець, 2025).

Рівень готовності педагога безпосередньо корелює з якістю освітнього середовища закладу. Інноваційний потенціал ЗДО визначається кількістю вихователів, які володіють новаторським духом та здатні розв'язувати нестандартні професійні завдання. У закладах, де керівництво підтримує інноваційний пошук та забезпечує доступ до цифрових ресурсів, рівень готовності кадрів зростає значно швидше (Волинець, 2023). Вихователі, які мають можливість проходити стажування, брати участь у міжнародних проєктах та використовувати сучасні освітні платформи, демонструють вищу мобільність та адаптивність до змін (Паска, 2025). Створення горизонтальних зв'язків у колективі та культура академічної доброчесності стають додатковими факторами, що стимулюють вихователя до інноваційного самовдосконалення (Цюняк, 2020).

Окрему увагу слід приділити підготовці майбутніх вихователів у вищих навчальних закладах, де закладаються основи інноваційної культури. Моделювання системи професійної підготовки магістрів дошкільної освіти має базуватися на компетентнісному та діяльнісному підходах. Впровадження спеціалізованих курсів, таких як «Педагогічна інноватика», дозволяє студентам

опанувати методологію інноваційної діяльності та набути досвіду проєктування авторських технологій (Цюняк, 2019). Практична підготовка на базі інноваційних центрів та лабораторій, використання хмарних технологій та засобів штучного інтелекту у навчанні сприяють формуванню професійної позиції педагога як дослідника та інноватора. Тільки за умови наступності між університетською освітою та практичною діяльністю можна забезпечити високий рівень готовності фахівців до роботи в умовах сучасної дошкільної ланки (Гончарук, 2025).

У підсумку, готовність педагога до інноваційної діяльності виступає не просто однією з умов, а фундаментом, на якому будується вся стратегія модернізації дошкільної освіти. Сформованість усіх компонентів готовності – мотиваційного, когнітивного, операційного та рефлексивного – забезпечує цілісність професійного образу вихователя та його здатність ефективно інтегрувати інноваційні технології в освітній процес (Цюняк, 2020). Це дозволяє не лише підвищити якість підготовки дитини до школи, а й створити безпечний, динамічний та стимулюючий розвивальний простір, що відповідає викликам ХХІ століття. Таким чином, інвестиції у людський капітал та розвиток професійної готовності вихователів є найбільш стратегічним напрямом діяльності ЗДО в умовах цифровізації та глобальних суспільних змін (Гончарук, 2025). Професійно готова до інновацій особистість педагога здатна перетворити заклад дошкільної освіти на відкриту систему, яка не лише трансляційно передає знання, а й виховує майбутніх інноваторів та критично мислячих громадян (Роганова, 2024).

Створення інноваційного освітнього середовища як стратегічна умова розвитку ЗДО. Створення інноваційного освітнього середовища розглядається в сучасній педагогічній науці як фундаментальна умова, що забезпечує результативність інтеграції новітніх технологій в освітній процес. Науковці визначають таке середовище як складну, відкриту та інтегративну систему умов, що забезпечують активну суб'єкт-суб'єктну взаємодію всіх учасників освітнього процесу, спрямовану на професійний розвиток педагогів та всебічний розвиток

особистості дитини. Воно має бути не лише технічно оснащеним, а й територіально цілісним, наповненим творчими ресурсами та відкритим для обміну досвідом (Цюняк, 2019). Інноваційне середовище виконує роль катализатора змін, де цифрові інструменти не замінюють традиційні методики, а стають органічною частиною розвивального простору, що відповідає викликам XXI століття (Швець, 2025).

Структура інноваційного освітнього середовища включає кілька взаємопов'язаних компонентів: матеріально-технічний, змістово-технологічний та соціально-психологічний. Матеріально-технічний компонент передбачає наявність сучасної інфраструктури, що включає не лише мультимедійне обладнання, а й спеціалізовані зони для експериментування та творчості (Гончарук, 2025). Змістово-технологічний складник відображає наповнення середовища якісним цифровим контентом, інтерактивними програмами та методиками, що стимулюють критичне мислення (Паска, 2025). Соціально-психологічний аспект полягає у створенні атмосфери довіри, партнерства та емоційної безпеки, де дитина відчуває себе активним дослідником. Лише за умови гармонійної взаємодії цих компонентів середовище набуває інноваційного характеру та сприяє формуванню базових компетентностей дошкільнят (Єфімов та ін., 2025).

Важливою складовою інноваційного середовища є якісна матеріально-технічна база, яка має відповідати сучасним стандартам цифровізації. Досвід провідних країн, зокрема Німеччини, свідчить про доцільність поетапного оснащення ЗДО інтерактивними дошками нового покоління, планшетами для групової роботи та цифровими мікроскопами (Гончарук, 2025). Впровадження мобільного класу планшетів дозволяє індивідуалізувати освітні траєкторії, надаючи кожній дитині можливість працювати з адаптованим контентом відповідно до її темпу розвитку (Швець, 2025). При цьому особлива увага приділяється створенню спеціалізованих STEAM-лабораторій та LEGO-центрів, де діти мають доступ до програмованих роботів, таких як Bee-Bot, та конструкторів для формування інженерного мислення (Доценко, 2023). Такі

простори дозволяють реалізувати принцип «мінімум теорії – максимум практики», перетворюючи засвоєння знань на захопливий процес технічної творчості (Васалатій, 2023).

Інтеграція інформаційно-комунікаційних технологій в освітнє середовище потребує створення безпечного цифрового простору. Це передбачає не лише технічний захист даних, а й впровадження принципів цифрової гігієни, що обмежують екранний час та забезпечують вибір якісного розвивального контенту (Швець, 2025). Педагоги мають ретельно відбирати онлайн-інструменти, такі як LearningApps для створення інтерактивних вправ або Padlet для організації віртуальних виставок дитячих робіт (Паска, 2025). Використання технологій віртуальної та доповненої реальності (VR/AR) відкриває перед дошкільнятами нові горизонти пізнання, дозволяючи здійснювати віртуальні подорожі музеями чи вивчати явища природи, що недоступні для безпосереднього спостереження. Водночас середовище повинно зберігати баланс між цифровими та традиційними методами навчання, залишаючи пріоритет за живою ігровою діяльністю та безпосереднім спілкуванням (Гончарук, 2025).

Освітній простір ЗДО має бути побудований на засадах універсального дизайну, що забезпечує рівний доступ до інновацій для всіх дітей, включаючи вихованців з особливими освітніми потребами (Кляп, 2026). Використання асистивних технологій, інтерактивних підлог Briolight та сенсорних кімнат у межах інноваційного середовища сприяє ефективній корекційно-розвивальній роботі та соціалізації дітей з порушеннями розвитку. Створення безбар'єрного цифрового середовища дозволяє дітям з різними можливостями відчувати себе успішними та інтегрованими в колективну діяльність. При цьому важливим є психологічний супровід процесу адаптації дітей до нових технологічних умов, що допомагає мінімізувати ризики технологічної тривожності та сприяє емоційному комфорту (Швець, 2025).

Соціальний складник інноваційного середовища ґрунтується на реалізації педагогіки партнерства між вихователями, дітьми та батьками (Цюняк, 2020).

Цифрові платформи для комунікації, такі як ClassDojo або спеціалізовані мобільні додатки, стають невід'ємною частиною освітнього простору, забезпечуючи прозорість освітнього процесу та активне залучення батьків до життя закладу (Гончарук, 2025). Інноваційне середовище має виходити за межі групової кімнати, охоплюючи цифрові портфоліо досягнень дітей та онлайн-консультації для батьків (Паска, 2025). Це створює єдиний виховний простір, де родина стає повноправним учасником інноваційних трансформацій, підтримуючи дитину в її прагненні до пізнання через медійні засоби (Кузьма, 2019). Спільна проєктна діяльність у цифровому середовищі вчить дітей взаємодії, відповідальності та культури медіаспоживання (Швець, 2025).

Методична організація інноваційного середовища передбачає системне управління змінами з боку керівництва закладу. Директор ЗДО має чітко сформулювати цілі інноваційної діяльності, побудувавши «дерево цілей», яке приймається всім колективом (Волинець, 2023). Важливою умовою є створення творчих динамічних груп педагогів, які займаються апробацією нових технологій та моделюванням освітнього простору (Машкіна, 2004). Методичний кабінет закладу має перетворитися на ресурсний центр, де вихователі мають доступ до банку інновацій, хмарних сервісів та онлайн-платформ для самоосвіти. Підтримка ініціативи педагогів та створення умов для їхньої творчої самореалізації є запорукою того, що інноваційне середовище буде постійно оновлюватися та розвиватися (Роганова, 2024).

Процес створення інноваційного освітнього середовища має проходити через кілька етапів: аналітичний, підготовчий, діагностичний, практичний та узагальнюючий. На аналітичному етапі здійснюється оцінка наявних ресурсів та потреб закладу у впровадженні конкретних технологій (Волинець, 2023). Підготовчий етап включає модернізацію матеріальної бази та розробку моделі інноваційного простору. Діагностика дозволяє визначити готовність колективу та батьків до змін, а практичний етап безпосередньо впроваджує технології в повсякденну діяльність (Машкіна, 2004). На завершальному етапі аналізуються

результати впливу середовища на розвиток дітей, що дозволяє вносити необхідні корективи та планувати подальший поступ закладу.

Рівень інноваційності освітнього середовища безпосередньо впливає на якість підготовки дитини до школи та її майбутню успішність у технологічному суспільстві (Єфімов та ін., 2025). Середовище, насичене цифровими інструментами, допомагає дошкільнику опанувати перші навички медіаграмотності, вчить критично сприймати інформацію та безпечно користуватися гаджетами (Кузьма, 2019). Розвиток алгоритмічного мислення через роботу з робототехнікою та STEM-модулями готує дитину до розв'язання складних завдань у майбутньому (Доценко, 2023). Водночас перебування в інноваційному просторі стимулює креативність, емпатію та здатність до командної роботи, що є ключовими м'якими навичками (soft skills) XXI століття (Роганова, 2024).

Особливого значення створення інноваційного середовища набуває в умовах сучасних викликів, таких як дистанційна освіта через воєнні дії. У таких обставинах цифрове середовище стає єдиним способом забезпечення безперервності навчання та психологічної підтримки дітей. Вихователі мають вміти організовувати синхронні та асинхронні онлайн-заняття, використовуючи інтерактивні платформи для збереження емоційного зв'язку з вихованцями. Створення віртуальних груп та спільних цифрових проєктів допомагає дітям долати стрес та відчувати причетність до своєї спільноти, навіть перебуваючи на відстані. Гнучкість освітнього середовища дозволяє швидко адаптуватися до мінливих умов, зберігаючи якість дошкільної освіти (Гончарук, 2025).

У підсумку, створення інноваційного освітнього середовища в ЗДО є багатогранною педагогічною умовою, що вимагає системної інтеграції матеріальних, змістових та соціальних ресурсів (Цюняк, 2020). Це середовище має бути розвивальним, безпечним та інклюзивним, забезпечуючи умови для розкриття потенціалу кожної дитини. Застосування цифрових технологій як інструменту трансформації освітнього простору дозволяє підняти дошкільну освіту на якісно новий рівень, що відповідає вимогам сучасної державної

політики (Роганова, 2024). Професійно спроектоване інноваційне середовище стає фундаментом для виховання творчої, критично мислячої та технологічно грамотної особистості, здатної успішно діяти у відкритому цифровому світі (Гончарук, 2025). Таким чином, інвестиції у розвиток освітнього простору ЗДО є найбільш стратегічним напрямом модернізації всієї системи освіти України.

Оновлення змісту та методик освітнього процесу як педагогічна умова інтеграції інновацій. Третя ключова педагогічна умова ефективної інтеграції інноваційних технологій полягає у докорінному оновленні змісту освіти та методик її реалізації, що забезпечує перехід від трансляційної моделі навчання до діяльній та особистісно орієнтованій. Впровадження технологій у ЗДО не повинно обмежуватися лише наявністю апаратних засобів; воно має супроводжуватися трансформацією самої суті того, «чого» ми навчаємо і «як» ми це робимо (Єфімов та ін., 2025). Оновлення змісту базується на положеннях оновленого Базового компонента дошкільної освіти, який акцентує увагу на формуванні ключових компетентностей дитини: від соціально-громадянської до цифрової. Технології в цьому контексті виступають не як самоціль, а як дієвий інструмент ампліфікації дитячого розвитку, що дозволяє індивідуалізувати освітні траєкторії та зробити процес пізнання світу захопливим і результативним (Паска, 2025).

Центральним елементом оновлення змісту професійної діяльності вихователя стає впровадження інтегративного підходу, який дозволяє дитині сприймати світ цілісно, а не фрагментарно. Одним із найперспективніших напрямів у цій сфері є STEM-освіта (Science, Technology, Engineering, Mathematics), яка в дошкільній трансформується у STREAM-підхід, додаючи складники читання (Reading) та мистецтва (Arts) (Васалатій, 2023). Зміст STREAM-освіти спрямований на формування культури інженерного мислення, розвиток дослідницької активності та здатності дитини самостійно знаходити рішення в нестандартних ситуаціях. Реалізація цієї умови передбачає використання модульної системи, де кожен блок – від математичного розвитку до робототехніки – інтегрований у цілісну програму. Наприклад, вивчення

природних явищ відбувається не лише через спостереження, а й через створення цифрових моделей, експериментування з мікроскопами та програмування найпростіших алгоритмів за допомогою роботів Bee-Bot (Доценко, 2023).

Методичне оновлення освітнього процесу вимагає відходу від домінування вербальних методів на користь інтерактивних та ігрових технологій, підкріплених цифровими інструментами. Інноваційні методики, такі як кейс-метод, технологія проєктної діяльності та проблемне навчання, набувають нової якості при інтеграції з ІКТ (Цюняк, 2020). Використання мультимедійних презентацій, інтерактивних казок та навчальних відеосюжетів дозволяє візуалізувати абстрактні поняття, що критично важливо для дітей з наочно-образним мисленням (Ємчик, 2022). Водночас особливого значення набуває методика гейміфікації, де освітні завдання подаються у формі комп'ютерних ігор або квестів. Це підвищує внутрішню мотивацію дитини, стимулює її допитливість та забезпечує швидкий зворотний зв'язок (Швець, 2025). Проте методичне оновлення повинно зберігати баланс: цифрова активність має чергуватися з традиційними видами діяльності – грою, ліпленням, малюванням та фізичними вправами, дотримуючись принципу «мінімум теорії – максимум практики» (Гончарук, 2025).

Важливою складовою оновлення методик є впровадження технологій штучного інтелекту та адаптивного навчання. Сучасні цифрові платформи дозволяють підлаштовувати рівень складності контенту під індивідуальні можливості кожної дитини, забезпечуючи ситуацію успіху для кожного вихованця (Кляп, 2026). У роботі з дітьми, які мають особливі освітні потреби, зокрема порушення інтелекту чи мовлення, технології стають «когнітивним протезом», допомагаючи подолати бар'єри у спілкуванні та сприйнятті інформації (Кляп, 2026). Оновлені методики передбачають використання асистивних технологій, таких як інтерактивна підлога Briolight чи пісочниця з доповненою реальністю, що перетворюють корекційну роботу на захопливу гру, сприяючи розвитку сенсорики та моторики (Авраменко, 2021).

Оновлення змісту також стосується формування медіаграмотності дошкільників як захисного механізму в інформаційному суспільстві. Зміст освітньої роботи має включати ознайомлення дітей з правилами безпечної поведінки в мережі інтернет, критичне сприйняття медіаконтенту та основи цифрової гігієни (Кузьма, 2019). Вихователі впроваджують методики аналізу мультфільмів та реклами, вчать дітей розрізняти віртуальний світ від реального, що є необхідною умовою психічного здоров'я дитини в цифрову епоху. Зміст медіаосвіти реалізується через створення власних медіапродуктів: цифрових газет, лепбуків чи анімаційних роликів, де діти виступають активними творцями, а не пасивними споживачами (Семеняко, 2016).

Методична трансформація освітнього процесу в ЗДО неможлива без оновлення форм взаємодії з батьками. Використання цифрових платформ для комунікації (ClassDojo, Viber-групи) дозволяє зробити освітній процес прозорим, залучаючи родину до спільного створення освітнього контенту та реалізації проєктів (Паска, 2025). Методика «перевернутого навчання», адаптована для дошкілля, передбачає попереднє ознайомлення дітей з цікавими відеоматеріалами вдома з батьками, що вивільняє час у садочку для практичних дослідів та обговорень. Це зміцнює педагогіку партнерства та забезпечує єдність вимог до виховання дитини в закладі та сім'ї (Волинець, 2023).

Вагомим складником оновлення методик є використання технологій віртуальної та доповненої реальності. Ці інструменти дозволяють змінити зміст традиційних занять з ознайомлення з довкіллям, надаючи дітям змогу здійснювати віртуальні подорожі планетами сонячної системи, дном океану чи музеями світу, що було б неможливо в реальних умовах (Гончарук, 2025). AR-картки та 4D-книги «оживляють» навчальний матеріал, стимулюючи розвиток просторової уяви та мовлення дітей (Козак, Іваненко, 2021). Така методична новизна забезпечує високий рівень наочності та емоційної залученості, перетворюючи навчання на відкриття нових горизонтів (Паска, 2025).

Ефективність оновлення змісту та методик безпосередньо залежить від системного методичного супроводу інноваційної діяльності в ЗДО. Це

передбачає створення банку інновацій, розробку авторських програм та постійну рефлексію результатів впровадження (Волинець, 2023). Вихователь-методист виступає фасилітатором, допомагаючи педагогам обирати найбільш доцільні цифрові інструменти відповідно до вікових особливостей дітей та завдань розвитку (Машкіна, 2004). Організація творчих груп, майстер-класів та онлайн-семінарів дозволяє оперативно поширювати кращі практики та коригувати методiku роботи відповідно до викликів часу (Коваленко, 2021).

Варто наголосити на необхідності дотримання принципу наступності між дошкільною та початковою освітою під час оновлення змісту. Використання інноваційних технологій у ЗДО має готувати дитину до роботи в цифровому середовищі Нової української школи, формуючи базові навички алгоритмічного мислення та цифрової співпраці (Авраменко, 2021). Це забезпечує безкризовий перехід дитини до наступної ланки навчання та підвищує її конкурентоспроможність у майбутньому (Єфімов, 2025).

Підсумовуючи, оновлення змісту та методик освітнього процесу як педагогічна умова інтеграції інновацій створює фундамент для якісного поступу дошкільної освіти. Поєднання STEM-технологій, інтерактивних методів, засобів віртуальної реальності та штучного інтелекту дозволяє перетворити ЗДО на сучасну освітню екосистему, де технології гармонійно доповнюють традиційні цінності. Така трансформація змісту та методик не лише сприяє інтелектуальному розвитку дошкільнят, а й виховує гнучку, креативну та технологічно грамотну особистість, здатну до самореалізації у відкритому глобальному світі (Роганова, 2024). Таким чином, інвестиції у методичне оновлення дошкілля є запорукою успішного майбутнього всієї української освіти в умовах цифрової цивілізації (Гончарук, 2025). Професійна майстерність вихователя у поєднанні з інноваційним змістом навчання дозволяє максимально розкрити природний потенціал кожної дитини, забезпечуючи високу якість підготовки до життя в інформаційному суспільстві (Швець, 2025).

Системний методичний та психологічний супровід як визначальна умова інтеграції інновацій. Четвертою та завершальною педагогічною умовою

успішної інтеграції інноваційних технологій в освітній процес ЗДО є організація систематичного методичного та психологічного супроводу інноваційної діяльності. Науковці визначають такий супровід як складну, інтегровану систему взаємопов'язаних дій, спрямованих на надання всебічної допомоги педагогам, дітям та батькам у процесі освоєння та впровадження нововведень (Волинець, Стаднік, Панченко, 2023). У сучасних умовах методична робота в державному ЗДО має вийти за межі традиційного контролю та зосередитися на підвищенні професійної компетентності, формуванні дослідницьких умінь та здатності вільно орієнтуватися в інформаційному просторі. Системність супроводу полягає у його безперервності та охопленні всіх етапів інноваційного циклу: від аналізу потреб закладу до об'єктивної оцінки результатів впровадження (Машкіна, 2004). Лише через органічне поєднання методичних та психологічних аспектів можна забезпечити комфортний перехід освітньої системи на новий рівень функціонування, зберігаючи при цьому гуманістичні орієнтири дошкільної педагогіки (Цюняк, 2020).

Методичний складник супроводу передбачає докорінну зміну ролі вихователя-методиста, який стає фасилітатором, коучем та координатором інновацій. Його головним завданням є створення банку інновацій, що включає сучасні програми, методики та цифрові ресурси, адаптовані до вікових особливостей дошкільників. Важливою частиною цієї діяльності є використання методики узгодження мети інноваційної діяльності кожного конкретного вихователя з цілями всього колективу, що дозволяє уникнути хаотичності та забезпечити цілісність освітнього. Керівник закладу при цьому повинен будувати «дерево цілей», яке буде зрозумілим та прийнятним кожним працівником, що стимулює внутрішню мотивацію до змін. Методична робота в умовах цифровізації вимагає впровадження нових форм взаємодії, таких як онлайн-конференції, вебінари та семінари-практикуми на платформах Zoom або Google Meet, що дозволяють оперативно обмінюватися досвідом та розв'язувати педагогічні проблеми в режимі реального часу.

Психологічний аспект супроводу є не менш критичним, оскільки впровадження технологій часто викликає опір та антиінноваційні бар'єри у колективі. Психологічний супровід включає три основні етапи: діагностичний, консультативно-просвітницький та корекційно-розвивальний (Волинець, Стаднік, Панченко, 2023). На діагностичному етапі здійснюється глибоке вивчення особистісних та професійних якостей педагогів, виявляється рівень їхньої технологічної тривожності та мотивації до самовдосконалення. Консультативно-просвітницька робота спрямована на формування у вихователів позитивної установки на зміни, усвідомлення необхідності модернізації та підвищення їхньої емоційної стійкості (Цюняк, 2020). Корекційно-розвивальний етап передбачає проведення тренінгів особистісного зростання, вправ на розвиток емпатії та здатності розуміти психоемоційний стан дитини під час її взаємодії з цифровим контентом. Психологічна підтримка також має охоплювати дітей, забезпечуючи моніторинг їхнього стану та запобігаючи ризикам цифрової залежності чи перевтоми.

Важливою складовою системного супроводу є організація роботи творчих динамічних груп, які об'єднують найбільш активних та креативних педагогів для апробації оригінальних форм і методів роботи (Кляп, 2026). Діяльність таких груп спрямована на розробку авторських проєктів, впровадження кейс-методів та інтеграцію елементів штучного інтелекту в освітній процес (Цюняк, 2020). Колективне обговорення результатів діяльності, «мозкові штурми» в режимі онлайн із використанням віртуальних дошок Padlet та сервісів для створення інфографіки, як-от Canva, дозволяють візуалізувати причинно-наслідкові зв'язки та знаходити оптимальні шляхи вирішення педагогічних завдань. Методичний супровід має стимулювати педагога до постійної рефлексії — здатності об'єктивно оцінювати свої досягнення і прорахунки, вчасно вносити корективи в методику та прогнозувати подальші напрями професійного розвитку. Саме рефлексивна позиція вихователя дозволяє перетворити його з простого споживача технологій на педагога-дослідника та новатора (Роганова, 2024).

Особливого значення в межах цієї умови набуває супровід взаємодії закладу дошкільної освіти з родинами вихованців (Паска, 2025). Педагогіка партнерства в умовах цифровізації передбачає активне залучення батьків до інноваційних трансформацій через консультативні центри, цифрові платформи (Viber-групи, ClassDojo) та онлайн-консультації (Гончарук, 2025). Методична служба ЗДО має проводити психолого-педагогічну просвіту батьків щодо принципів цифрової гігієни, безпечної поведінки в інтернеті та вибору якісного розвивального контенту для дітей. Спільні цифрові проєкти, створення віртуальних портфоліо досягнень дітей та участь батьків у розробці індивідуальних освітніх траєкторій сприяють єдності виховних впливів та підвищують довіру до інноваційної діяльності закладу (Кузьма, 2019). Психологічний супровід батьків допомагає подолати їхні побоювання щодо негативного впливу технологій на дитину, акцентуючи увагу на можливостях ампліфікації дитячого розвитку через розумне поєднання цифрових та традиційних інструментів (Швець, Дрозд, 2025).

Методична організація інноваційного супроводу має проходити через п'ять чітко визначених етапів: аналітичний, підготовчий, діагностичний, практичний та узагальнюючий (Машкіна, 2004). На аналітичному етапі вихователь-методист аналізує психолого-педагогічну літературу та досвід інших закладів, складаючи цільову програму розвитку ЗДО. Підготовчий етап включає створення матеріально-технічних умов та формування творчих груп (Цюняк, 2020). Діагностичний етап зосереджується на вивченні готовності колективу та потенційних можливостей дітей, після чого на практичному етапі відбувається безпосереднє впровадження технологій. Узагальнюючий етап передбачає об'єктивну оцінку результатів, аналіз досягнутого рівня та планування нових кроків у розвитку закладу (Швець, 2025). Така послідовність забезпечує наукову обґрунтованість змін та дозволяє мінімізувати помилки на шляху цифровізації.

Системний супровід також має враховувати особливості роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання (Кляп, 2026). Методична служба повинна забезпечувати вихователів знаннями про асистивні технології, використання інтерактивних підлог Briolight та сенсорних кімнат, які

є потужними засобами корекції та соціалізації. Психологічний супровід в інклюзивному середовищі спрямований на створення атмосфери прийняття, толерантності та надання підтримки як дітям з порушеннями розвитку, так і їхнім нормотиповим одноліткам під час спільної діяльності в цифровому просторі (Швець, 2025). Використання технологій штучного інтелекту для адаптивного навчання дозволяє індивідуалізувати освітній процес, забезпечуючи успішність кожної дитини незалежно від її стартових можливостей (Єфімов, 2025).

Управлінська роль керівника ЗДО в забезпеченні супроводу полягає у створенні належних умов для праці, стимулюванні творчої ініціативи та забезпеченні доступу до ресурсів. Директор закладу має вміти відрізнити реальні цілі від хибних, доносити свої ідеї до колег та мислити категоріями успіху, формуючи в колективі групу однодумців. Важливим елементом управління є матеріальне та моральне заохочення педагогів, які активно впроваджують інновації, беруть участь у конкурсах фахової майстерності та розробляють авторські методики. Методичний кабінет закладу має перетворитися на справжній ресурсний центр, де кожен вихователь може отримати консультацію, скористатися хмарними сервісами або ознайомитися з новинками методичної літератури.

Ефективність системного супроводу безпосередньо корелює з якістю підготовки майбутніх вихователів у системі вищої та післядипломної освіти (Паска, 2025). Наступність між університетською підготовкою та практичною діяльністю в ЗДО забезпечується через впровадження курсів з педагогічної інноватики, проведення майстер-класів та стажувань на базі передових інноваційних центрів. Методичний супровід у системі післядипломної освіти має бути персоналізованим, орієнтованим на потреби конкретного педагога та подолання його індивідуальних професійних труднощів. Використання коучинг-технологій та тренінгів у роботі з вихователями дозволяє не лише передавати знання, а й формувати навички самостійного проєктування інновацій (Цюняк, 2020).

У підсумку, системний методичний та психологічний супровід виступає як комплексна педагогічна умова, що забезпечує сталий розвиток інноваційних процесів у ЗДО (Волинець, Стаднік, Панченко, 2023). Він створює безпечне, стимулююче та підтримуюче середовище для всіх учасників освітнього процесу, дозволяючи технологіям стати природною та ефективною частиною виховання дошкільнят. Тільки за умови гармонійної взаємодії вихователів, психологів, адміністрації та батьків інноваційна діяльність у дошкільній набуває системного характеру, сприяючи вихованню творчої, критично мислячої та адаптованої до цифрового світу особистості (Роганова, 2024). Таким чином, інвестиції у розвиток системи супроводу та професійне зростання кадрів є найбільш стратегічним напрямом модернізації дошкільної освіти України в умовах сучасних викликів (Гончарук, 2025). Систематична підтримка та рефлексія результатів дозволяють закладам дошкільної освіти бути відкритими до змін, забезпечуючи високу якість підготовки дитини до життя в інформаційному суспільстві та гарантуючи успішний перехід до Нової української школи (Єфімов, 2025). Побудова цілісної моделі супроводу, заснованої на засадах партнерства та інноваційності, є запорукою того, що кожна дитина зможе максимально реалізувати свій природний потенціал у динамічному цифровому середовищі ХХІ століття.

Висновки. Узагальнення результатів проведеного дослідження дозволяє зробити висновок, що інтеграція інноваційних технологій в освітній процес закладів дошкільної освіти є складним та багатограним процесом, який виступає невід'ємною складовою загальної модернізації системи освіти України в умовах цифрової трансформації. Ефективність цього процесу безпосередньо залежить від комплексної реалізації визначених педагогічних умов, де фундаментальною основою постає сформованість професійної та особистісної готовності педагога до інноваційної діяльності (Косило та ін., 2017). Як засвідчує аналіз, лише вмотивований вихователь, який володіє високим рівнем цифрової компетентності та здатний до рефлексивного аналізу власних досягнень, може стати активним суб'єктом змін, перетворюючи технології з простого технічного

засобу на дієвий інструмент розвитку особистості дитини (Цюняк, 2020; Роганова, 2024).

Наступною невід’ємною умовою успішної цифровізації дошкілля є створення інноваційного освітнього середовища, яке функціонує як цілісна цифрова екосистема, що інтегрує матеріально-технічні, змістові та соціальні ресурси (Гончарук, 2025). Це середовище має базуватися на принципах безпеки, універсального дизайну та цифрової гігієни, забезпечуючи дитині можливість реалізувати свій пізнавальний потенціал через гру, дослідження та експериментування. Важливим аспектом функціонування такого простору є розвиток педагогіки партнерства, де цифрові платформи стають засобом прозорості комунікації між закладом та родиною, залучаючи батьків до активної співпраці у вихованні майбутнього «цифрового громадянина» (Паска, 2025).

Вирішальну роль у підвищенні якості освітнього процесу відіграє оновлення змісту та методик навчання на засадах інтегративного підходу, зокрема через впровадження елементів STEM/STREAM-освіти, робототехніки та адаптивних технологій штучного інтелекту (Васалатій, 2023; Кляп, 2026). Трансформація методичного інструментарію передбачає перехід до діяльнісних моделей, де гейміфікація, кейс-методи та технології віртуальної реальності дозволяють індивідуалізувати навчання та зробити процес пізнання світу захопливим (Ємчик, 2022). Водночас критично важливим залишається збереження психолого-педагогічного балансу між використанням інноваційних інструментів та традиційними видами дитячої діяльності, що забезпечує гармонійний розвиток усіх сфер особистості (Гончарук, 2025).

Завершальною умовою ефективності є організація системного методичного та психологічного супроводу інноваційної діяльності (Волинець, Стаднік, Панченко, 2023). Такий супровід має охоплювати всі етапи впровадження – від діагностики готовності колективу до рефлексивного аналізу досягнутих результатів. Важливу роль відіграє реалізація педагогіки партнерства з батьками через цифрові платформи, що забезпечує єдність виховних впливів закладу та родини в умовах сучасних викликів (Паска, 2025).

У підсумку, системна реалізація обґрунтованих педагогічних умов дозволяє перетворити заклади дошкільної освіти на відкриті інноваційні системи, здатні адекватно реагувати на виклики сучасності, зокрема в умовах дистанційної та змішаної освіти (Швець, 2025). Досягнуті результати підтверджують необхідність безперервного методичного супроводу педагогів та вдосконалення цифрової інфраструктури ЗДО як стратегічних напрямів державної освітньої політики. Тільки такий інтегрований підхід забезпечує успішну підготовку дитини до життя в технологічному суспільстві та гарантує безкризовий перехід до наступної ланки освіти в умовах Нової української школи.

References

- Авраменко, О. О., Рябошапка, О. О., & Журавко, Т. В. (2021). Наступність у роботі закладу дошкільної освіти та сучасної школи. *Acta Paedagogica Volynienses*, (3), 3–8. <https://doi.org/10.32782/apv/2021.3.1>
- Биков, В. Ю. (2019). Цифрова трансформація суспільства і розвиток комп'ютерно-технологічної платформи освіти і науки України. *Педагогіка і психологія*, (2), 15–21
- Васалатій, Л. А. (2023). STEM-освіта в дошкільлі: теоретичний аспект. *Collection of scientific papers «SCIENTIA»*, 185–187
- Волинець, Ю. О., & Дорохова, Д. О. (2021). Інноваційні технології навчання в державних закладах дошкільної освіти: теоретичний аспект. *Молодий вчений*, (4), 194–197. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-4-92-40>.
- Волинець, Ю., Стаднік, Н., & Панченко, Т. (2023). Методичний супровід впровадження інновацій у заклади дошкільної освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 61(1), 233–239. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/61-1-38>
- Гончарук, М. (2025). Цифровізація дошкільної освіти: інноваційний досвід Німеччини для впровадження в Україні. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 110(6). <https://doi.org/10.33407/itlt.v110i6.6312>
- Доценко, С. О. (2023). Розвиток інтелектуальних здібностей дітей дошкільного віку засобами STEM-освіти. *Наукові записки кафедри педагогіки*, (52), 43–50. <https://doi.org/10.26565/2074-8167-2023-52-05>
- Дубасенюк, О. А. (Ред.). (2014). *Інновації в освіті: інтеграція науки і практики*. Вид-во ЖДУ ім. І. Франка
- Ємчик, О. (2022). *Інформаційні технології в дошкільній освіті*. ВНУ імені Лесі Українки. https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/21514/1/inform_tehn.pdf
- Єфімов, Д. В., Гончаренко, А. М., & Дятленко, Н. М. (2025). Використання інформаційних технологій у формуванні базових компетентностей у дошкільній освіті України. *Педагогічна академія: наукові записки*. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15333984>
- Кляп, М. І. (2026). Сучасні інноваційні технології у навчанні та вихованні дітей з порушеннями інтелекту в закладі дошкільної освіти з інклюзивним навчанням. *Педагогіка та психологія*. <https://doi.org/10.32782/ped-uzhnu/2026-12-27>

- Козак, Л. В., & Іваненко, Н. В. (2021). Використання доповненої реальності як засобу пізнавального розвитку дітей дошкільного віку. *Інноватика у вихованні*, 13(2), 43–52. <https://doi.org/10.35619/iiv.v2i13.377>
- Косило, Н. В., Нич, О. Б., & Балаєва, К. С. (2017). Готовність вихователів до застосування інноваційних технологій у професійній діяльності. *Science and Education*, (6), 86–94. <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2017-6-14>
- Кузьма, І. І. (2019). *Формування медіаграмотності дітей старшого дошкільного віку: теорія і технологія*. Осадца Ю.В.
- Машкіна, Л. А. (2004). *Підготовка студентів до впровадження педагогічних інновацій в дошкільних закладах*. ТОВ НВП «Еврика»
- Паска, Т. (2025). Цифрові технології в системі підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. *Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Педагогіка. Психологія»*, (8), 180–189. <https://doi.org/10.32782/academ-ped.psyh-2025-2.24>
- Пономаренко, Т. О. (2019). Підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти до управління впровадженням інноваційних педагогічних технологій. *Modern Technologies in Education. Collective Scientific Monograph* (с. 398–411).
- Роганова, М. В. (2024). Педагогічні інновації в дошкільній освіті – умова успішного розвитку дитини. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*, 1(3), 128–136. <https://doi.org/10.33216/2220-6310/2024-110-3-128-136>
- Спірін, О. М., Пінчук, О. П., & Биков, В. Ю. (2017). Проблеми та завдання сучасного етапу інформатизації освіти. *Наукове забезпечення розвитку освіти в Україні: Актуальні проблеми теорії і практики*. НАПН України
- Цюняк, О. П. (2019). *Педагогічна інноватика: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів*. Видавець Кушнір Г. М.
- Цюняк, О. П. (2020). *Система професійної підготовки майбутніх магістрів початкової освіти до інноваційної діяльності* [Докторська дисертація]. Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
- Швардак, М.В., Іванова, В.В. (2025). Формування цифрової компетентності майбутніх фахівців в умовах дистанційного навчання. *Перспективи та інновації науки*. (Серія «Педагогіка»), 7(53), 1053-1063. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-7\(53\)-1053-1063](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-7(53)-1053-1063)
- Швець, Т., & Дрозд, Л. (2025). Цифрові горизонти дошкільця: онлайн-інструменти в освітньому середовищі в умовах сучасних викликів. *Український педагогічний журнал*, (3), 122–129. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2025-3-122-129>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>